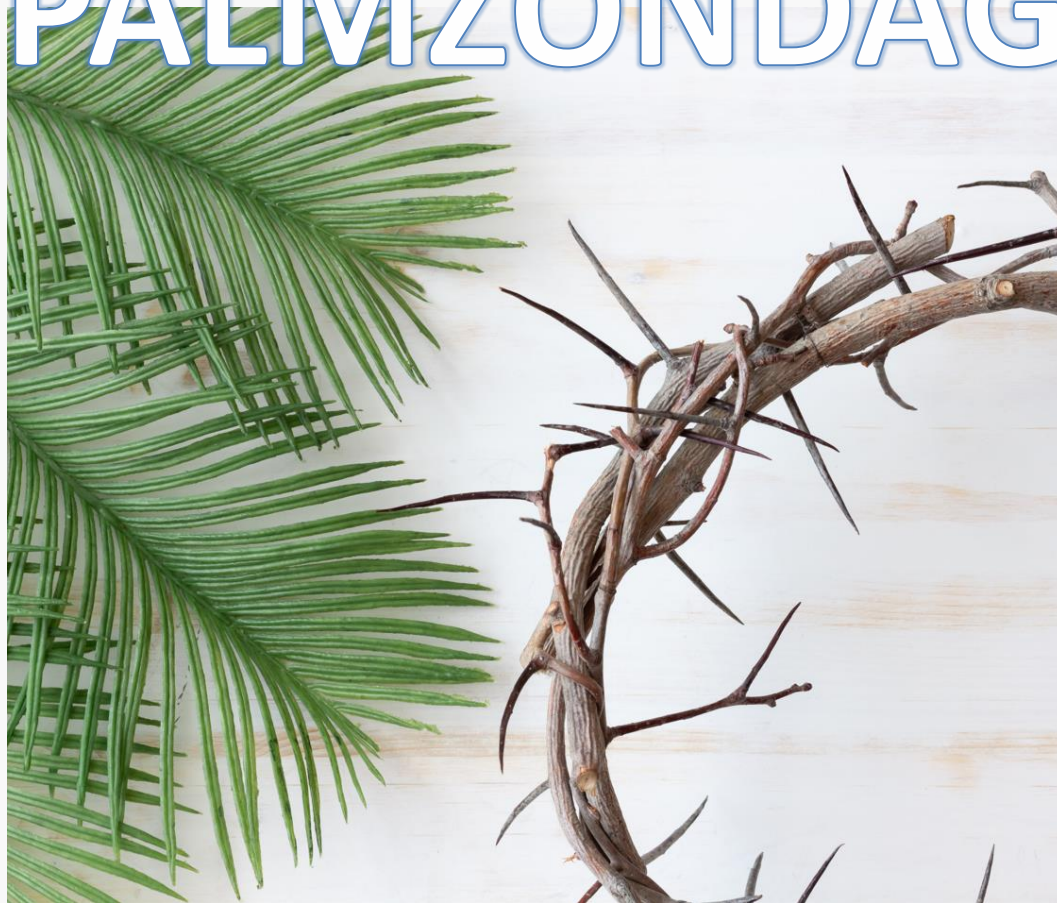

PALMZONDAG

24 maart 2024
Zeewolde

Palmzondag = de zondag die voorafgaat aan Pasen

- de zondag van Jezus' 'intocht' in Jeruzalem

Palmzondag = de zondag die voorafgaat aan Pasen

- de zondag van Jezus' 'intocht' in Jeruzalem
- aanvankelijk werd Pasen
gelijktijdig gevierd met Pesach

Palmzondag = de zondag die voorafgaat aan Pasen

- de zondag van Jezus' 'intocht' in Jeruzalem
- aanvankelijk werd Pasen gelijktijdig gevierd met Pesach
- tijdens concilie van Nicea (325) werd Pasen officieel ontkoppeld van Pesach:
  - voortaan: de eerste zondag na de eerste volle maan in de lente
  - mocht dit (bij uitzondering) samenvallen met Pesach, dan wordt de paasdatum verschoven...

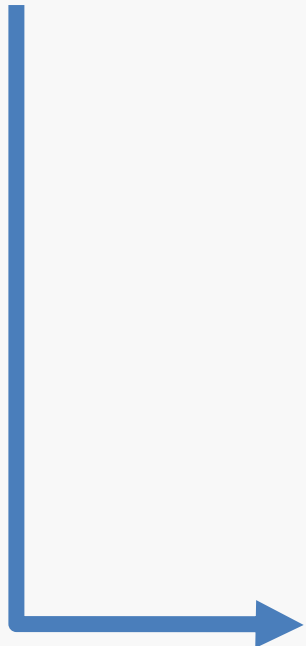
**de dag van 'de intocht'
volgens Johannes...**

¹² De volgende dag,
toen de grote menigte,
die voor het feest gekomen was,
hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam,

= nl. na de zalving >

ΤΗ	ΕΠΑΥΡΙΟΝ	Ο	ΟΧΛΟΣ	ΠΟΛΥΣ	Ο	ΕΛΘΩΝ
<i>in-de</i>	<i>de-volgende-morgen</i>	<i>de</i>	<i>verzamelde-mensenmassa</i>	<i>talrijke</i>	<i>de</i>	<i>komende</i>
De	volgende dag	de	menigte	grote	die	gekomen was

8	9	10	11	12	13	14
Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv
vrijdag	sabbat	zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag
6 dagen voor Pascha	5 dagen voor Pascha	4 dagen voor Pascha	3 dagen voor Pascha	2 dagen voor Pascha	1 dag voor Pascha	Pascha ✝

Jezus arriveert in Bethanië (12:1)

"Jezus dan kwam zes dagen voor het Pascha te Betanië..."

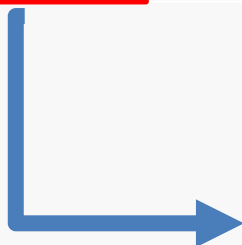
8	9	10	11	12	13	14
Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv
vrijdag	sabbat	zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag
6 dagen voor Pascha	5 dagen voor Pascha	4 dagen voor Pascha	3 dagen voor Pascha	2 dagen voor Pascha	1 dag voor Pascha	Pascha ✝

zalving in Bethanië/ sabbat

8	9	10	11	12	13	14
Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv	Nisan/Aviv
vrijdag	sabbat	zondag	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag
6 dagen voor Pascha	5 dagen voor Pascha	4 dagen voor Pascha	3 dagen voor Pascha	2 dagen voor Pascha	1 dag voor Pascha	Pascha ✝

optocht naar Jeruzalem

¹² De volgende dag,
toen de grote menigte,
die voor het feest gekomen was,
hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam,

= 10 Nisan/Aviv > = een dag van intrede...

ΤΗ	ΕΠΑΥΡΙΟΝ	Ο	ΟΧΛΟΣ	ΠΟΛΥΣ	Ο	ΕΛΘΩΝ
<i>in</i> -de	de-volgende-morgen	de	verzamelde-mensenmassa	talrijke	de	komende
De	volgende dag	de	menigte	grote	die	gekomen was

³ Spreekt tot de gehele vergadering van Israel als volgt:
op **DE TIENDE VAN DEZE MAAND**
zal ieder voor zich
een stuk kleinvee nemen,
familiesgewijs,
een stuk kleinvee per gezin (...)

= eerste maand: Nisan/Aviv

⁵ Een **gaaf, mannelijk**,
eenjarig stuk kleinvee moet gij nemen;
gij kunt dit nemen van de schapen
of van de geiten.

⁶ En gij zult het bewaren
tot **DE VEERTIENDE DAG**
VAN DEZE MAAND;
dan zal de gehele vergadering
der gemeente van Israel
het slachten *tussen twee avonden.*

¹⁹ Het volk nu is
uit de Jordaan opgeklommen
OP DE TIENDE DER EERSTE MAAND
en zij legerden zich te Gilgal,
aan de oostelijke grens van Jericho.

waar het volk... (5:10-12)

- *besneden werd*
- *Pascha vierde (= op 14e)*
- *(als primeur) van de gerst van het land at*

⁴¹ En zijn (=Jezus') ouders reisden elk jaar naar Jeruzalem, op het *feest van Pascha*.

⁴² En *Hij werd twaalf jaar toen zij optrokken naar het gebruik van het feest.*

één markante datum springt hier uit...

- *10 Nisan/Aviv!*
- *in een tijd dat herders in de schaapskooi de wacht hielden > lammertijd!*
- *17e Nisan/Aviv > besnijdenis
→ dag van de opstanding!*

12 De volgende dag,
toen de grote menigte,
die voor het feest gekomen was,
hoorde, dat Jezus naar Jeruzalem kwam,

*het feest van Pascha:
vanaf 15 Aviv (Lev.23:6)*

Ο	ΟΧΛΟΣ	ΠΟΛΥΣ	Ο	ΕΛΘΩΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΕΟΡΤΗΝ	ΑΚΟΥΣΑΝΤΕΣ	ΟΤΙ
de	verzamelde-mensenmassa	talrijke	de	komende	tot-in	het	feest	-horende	dat
de	menigte	grote	die	gekomen was	voor	het	feest	toen... ..hoorde	dat

ΕΡΧΕΤΑΙ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΙΣ	ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ
(hij)-komt~	de	Jezus	tot-in	Jeruzalem
kwam	_	Jezus	naar	Jeruzalem

¹³ namen zij palmtakken,
gingen uit Hem tegemoet...

embleem van koningschap

- *palmladeren beelden kroon uit*

ΕΛΑΒΟΝ ΤΑ ΒΑΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΝΙΚΩΝ
-zij-namen de bladertakken van-de palmen
namen zij _ ^(1/3) palmtakken ^(2/3) ^(3/3)

ΚΑΙ ΕΣΗΛΘΟΝ ΕΙΣ ΥΠΑΝΤΗΣΙΝ ΑΥΤΩ
en -(zij)-gingen-uit tot-in het-tegemoet-gaan hem
_ gingen uit _ tegemoet Hem

¹³ namen zij palmtakken,
gingen uit Hem tegemoet...

Johannes beschrijft de feestgangers die Jezus ophalen vanuit Jeruzalem

Matteüs, Marcus en Lucas beschrijven de stoet die met Jezus optrekt naar Jeruzalem

ΕΛΑΒΟΝ ΤΑ ΒΑΙΑ ΤΩΝ ΦΟΙΝΙΚΩΝ
-zij-namen de bladertakken van-de palmen
namen zij _ ^(1/3) palmtakken ^(2/3) ^(3/3)

ΚΑΙ ΕΞΗΛΘΟΝ ΕΙΣ ΥΠΑΝΤΗΣΙΝ ΑΥΤΩ
en -(zij)-gingen-uit tot-in het-tegemoet-gaan hem
_ gingen uit _ tegemoet Hem

13 ... en riepen: Hosanna, gezegend Hij,
die komt in de naam des Heren!
en: De koning van Israel!

= geef redding
ontleend aan Psalm 118 >

ΚΑΙ	ΕΚΡΑΥΓΑΖΟΝ	ΛΕΓΟΝΤΕΣ	ΩΣΑΝΝΑ	ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟΣ	Ο	ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ	ΕΝ
en	-zij-riepen-luidkeels	!zeggende	hosanna	!gezegend-wordende~	degene	!komende~	in
en	riepen	en vroegen	Hosanna	gezegend	Hij, die	komt	in

ΟΝΟΜΑΤΙ	ΚΥΡΙΟΥ	ΚΑΙ	Ο	ΒΑΣΙΛΕΥΣ	ΤΟΥ	ΙΣΡΑΗΛ
naam	van-Heer	en	de	koning	van-het	Israël
de naam	des Heren	en	De	koning	van	Israël

Psalm 118 (NBG+)

²² De steen die de bouwlieden
versmaad hebben,
is tot een hoeksteen geworden;

²³ van *JAHWEH* is dit geschied,
het is wonderlijk in onze ogen.

²⁴ Dit is de dag die *JAHWEH* gemaakt heeft;
laten wij juichen
en ons daarover verheugen.

²⁵ Och *JAHWEH*, **GEEF toch REDDING**
(= *hosjanah*),
och *JAHWEH*, geef toch voorspoed!

²⁶ Gezegend Hij, die komt
in de naam van *JAHWEH*;
wij zegenen u uit het huis van *JAHWEH*.

Psalm 118 (NBG+)

²² De steen die de bouwlieden
versmaad hebben,
is tot een hoeksteen geworden;

²³ van *JAHWEH* is dit geschied,
het is wonderlijk in onze ogen.

²⁴ Dit is de dag die *JAHWEH* gemaakt heeft;
laten wij juichen
en ons daarover verheugen.

²⁵ Och *JAHWEH*, geef toch *redding*
(= *hosjanah*),
och *JAHWEH*, geef toch voorspoed!

²⁶ **Gezegend Hij, die komt
in de naam van *JAHWEH*;**
wij zegenen u uit het huis van *JAHWEH*.

**22 De steen die de bouwlieden
versmaad hebben,
is tot een hoeksteen geworden;**

*23 van JAHWEH is dit geschied,
het is wonderlijk in onze ogen.*

*24 Dit is de dag die JAHWEH gemaakt heeft;
laten wij juichen
en ons daarover verheugen.*

25 Och JAHWEH, geef toch redding (=
hosjanah),
och JAHWEH, geef toch voorspoed!

*26 Gezegend Hij, die komt
in de naam van JAHWEH;
wij zegenen u uit het huis van JAHWEH.*

Psalm 118 (NBG+)

²² De steen die de bouwlieden
versmaad hebben,
is tot een hoeksteen geworden;

²³ **van *JAHWEH* is dit geschied,
het is wonderlijk in onze ogen.**

²⁴ Dit is de dag die *JAHWEH* gemaakt heeft;
laten wij juichen
en ons daarover verheugen.

²⁵ Och *JAHWEH*, geef toch *redding* (= *hosjanah*),
och *JAHWEH*, geef toch voorspoed!

²⁶ Gezegend Hij, die komt
in de naam van *JAHWEH*;
wij zegenen u uit het huis van *JAHWEH*.

Psalm 118 (NBG+)

²² De steen die de bouwlieden
versmaad hebben,
is tot een hoeksteen geworden;

²³ van *JAHWEH* is dit geschied,
het is wonderlijk in onze ogen.

²⁴ **DIT is de dag** die *JAHWEH* gemaakt heeft;
laten wij juichen
en ons daarover verheugen.

²⁵ Och *JAHWEH*, geef toch *redding* (= *hosjanah*),

och *JAHWEH*, geef toch voorspoed!

²⁶ Gezegend Hij, die komt
in de naam van *JAHWEH*;
wij zegenen u uit het huis van *JAHWEH*.

14 En Jezus vond een ezeltje
 en Hij ging erop zitten,
 gelijk geschreven is:

*in andere evangelieën in detail beschreven
 Matteüs 21:7*

*... zij brachten de ezelin en het veulen
 en zij legden hun klederen erop,
 en Hij ging daarop zitten.*

ΕΥΡΩΝ	ΔΕ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΟΝΑΡΙΟΝ	ΕΚΑΘΙΣΕΝ	ΕΠΙ	ΑΥΤΟ
vindende	echter	de	Jezus	ezeltje	hij-gaat-zitten	op	het
vond	En	_	Jezus	een jonge ezel	en Hij ging... ..zitten	(1/2) erop	(2/2)

ΚΑΘΩΣ	ΕΣΤΙΝ	ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΝ
zo-als	(het)-is	geschreven-zijnde
gelijk	is	geschreven

14 En Jezus vond een *ezeltje*
 en Hij ging erop zitten,
gelijk geschreven is:

in Zacharia 9:9

ΕΥΡΩΝ	ΔΕ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΟΝΑΡΙΟΝ	ΕΚΑΘΙΣΕΝ	ΕΠ	ΑΥΤΟ
¹ vindende	echter	de	Jezus	ezeltje	¹ hij-gaat-zitten	op	het
vond	En	_	Jezus	een jonge ezel	en Hij ging... ..zitten	^(1/2) erop	^(2/2)

ΚΑΘΩΣ	ΕΣΤΙΝ	ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΝ
zo-als	¹ (het)-is	¹ geschreven-zijnde [~]
gelijk	is	geschreven

15 Wees niet bevreesd, dochter Sions,
 zie, uw Koning komt,
 gezeten op het veulen van een ezel.

ΜΗ	ΦΟΒΟΥ	Η	ΘΥΓΑΤΗΡ	ΣΕΙΩΝ	ΙΔΟΥ	Ο	ΒΑΣΙΛΕΥΣ	ΣΟΥ	ΕΡΧΕΤΑΙ
toch-niet	!vrees~!	de	dochter	van-Sion	!neem-waar!	de	koning	van-jou	!(hij)-komt~
niet	Wees... ..bevreesd	De	dochter		zie	_	Koning	uw	komt

ΚΑΘΗΜΕΝΟΣ	ΕΠΙ	ΠΩΛΟΝ	ΟΝΟΥ
!zittende~	op	veulen	van-ezelin
gezetten	op	het veulen	van een ezel

Zacharia 9 (NBG⁺)

⁹ Jubel luide, gij dochter van Sion;
juich, gij dochter van Jeruzalem!
Zie, UW KONING KOMT TOT U,
hij is rechtvaardig en zegevierend,
NEDERIG, en RIJDENDE OP EEN EZEL,
op een ezelshengst, een ezelinnejong.

Jezus' komt in vernedering

- *lett. in de afdaling vanaf de Olijfberg*
- *als het Lam Gods om te worden geslacht*

Straks zal Hij komen in heerlijkheid >

Zacharia 9 (NBG⁺)

⁹ Jubel luide, gij dochter van Sion;
juich, gij dochter van Jeruzalem!
Zie, uw koning komt tot u,
hij is rechtvaardig en zegevierend,
nederig, en rijdende op een ezel,
op een ezelshengst, een ezelinnejong.

¹⁰ *En Ik* zal de wagens uit Efraim
en de **PAARDEN** uit Jeruzalem tenietdoen,
ook de **STRIJDBOOG** wordt tenietgedaan;
en Hij zal de **volken vrede verkondigen**,
en zijn heerschappij zal zich uitstrekken
van zee tot zee,
en **van de Rivier tot de einden der aarde.**

¹⁶ Dit begrepen zijn discipelen
aanvankelijk niet,
maar toen Jezus verheerlijkt was,
werden zij eraan herinnerd...

in de lezing van de Schriften!

ΤΑΥΤΑ	ΔΕ	ΟΥΚ	ΕΓΝΩΚΑΝ	ΑΥΤΟΥ	ΟΙ	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΤΟ		ΠΡΩΤΟΝ	ΑΛΛ
deze-dingen	echter	niet	-(zij)-weten	van-hem	de	leerlingen	het		eerst	maar
Dit	_	niet	begrepen	zijn	_	discipelen	^(1/2) aanvankelijk	^(2/2)	maar	

ΟΤΕ	ΕΔΟΞΑΘΗ	ΙΗΣΟΥΣ	ΤΟΤΕ	ΕΜΝΗΘΗΣΑΝ
wanneer	-(hij)-wordt-verheerlijkt	Jezus	dán	-(zij)-worden-eraan-herinnerd
toen	verheerlijkt was	Jezus	toen	herinnerden zij zich

¹⁶ ... dat dit met het oog op Hem geschreven was en dat zij dit met Hem gedaan hadden.

geheel volgens het Script...

het Lam deed zijn intrede precies op dag die God daarvoor had gereserveerd!

ΟΤΙ	ΤΑΥΤΑ	ΗΝ	ΕΠ	ΑΥΤΩ	ΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ
dat	deze-dingen	(het)-was	op	hem	geschreven-zijnde~
dat	dit	was	met het oog op	Hem	geschreven

ΚΑΙ	ΤΑΥΤΑ	ΕΠΟΙΗCΑΝ	ΑΥΤΩ
en	deze-dingen	-zij-doen	met-hem
en	dit	dat zij... ..gedaan hadden	met Hem